Тошкент ҳақиқати

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

СЕШАНБА, ПАЙШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

1993 йил 9 январь • шанба

№ 4 (10.430). Баҳоси 5 сўм.

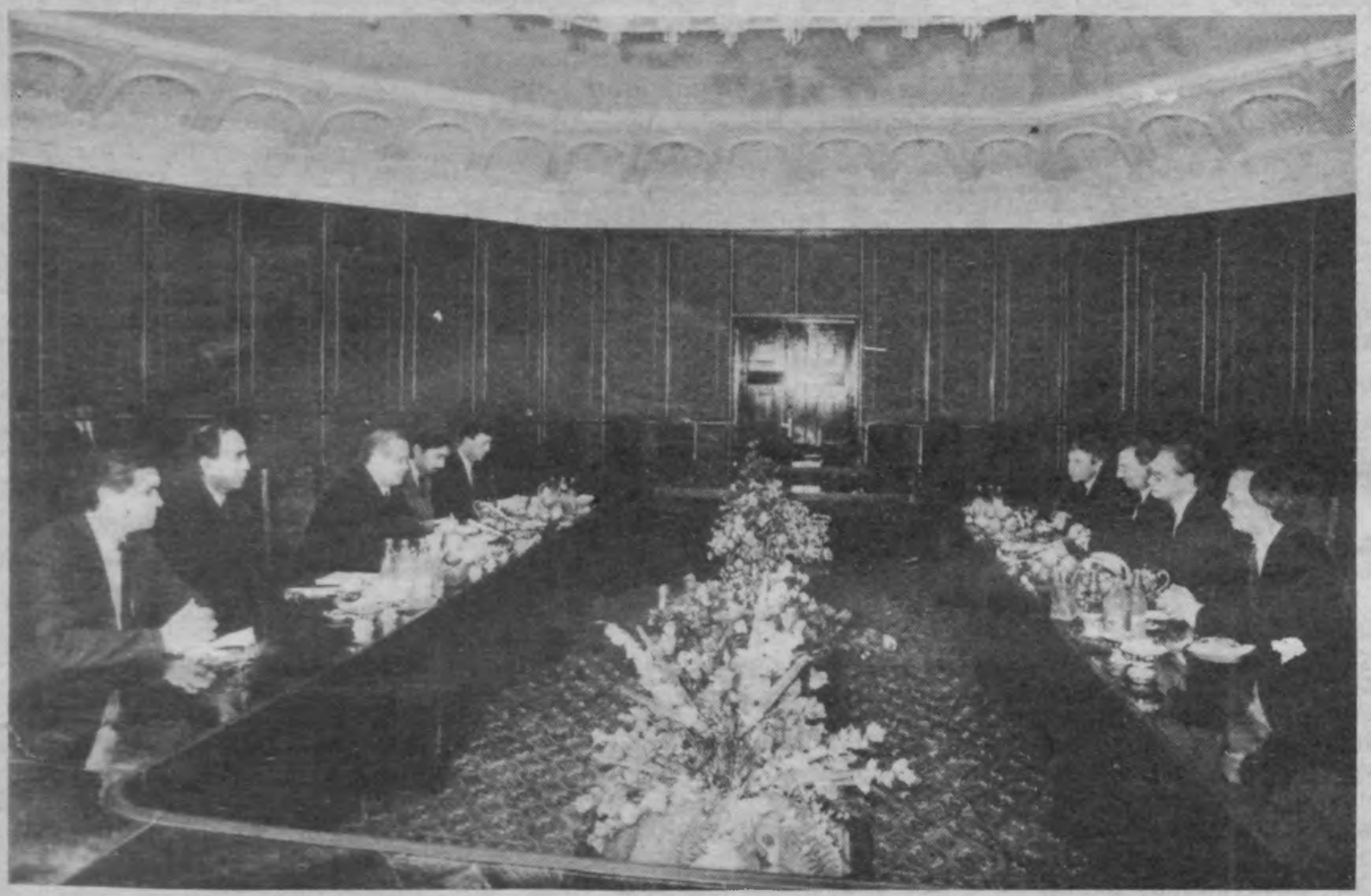

СУРАТДА: учрашув пайти. (ЎзА).

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов 7 январь куни Германия Федератив Республикаси иқтисодий ҳамкорлик вазирлигининг давлат котиби Вигхард Хердтлни қабул қилди.

Самимий суҳбат чоғида Ислом Каримов Оролбўйидаги оғир экологик вазиятдан азият чекаётган минтақа аҳолисига кўрсатаётган инсонийлик ёрдами учун Германия ҳукуматига миннатдорчилик билдирди. Бу инсонийлик ёрдами иккала мамлакат ўртасида қарор топаётган ўзаро манфаатли иқтисодий, техник ва савдо-сотиқ ҳамкорлигининг ажойиб рамзи бўлиб қолади, деди. Ўзбекистон ва Германия ўртасидаги алоқалар бундан ҳам кенгроқ миқёсда ривожланади, деб умид билдирди.

Ислом Каримов жаноб В. Хердтлга минтақамиздаги сиёсий ва иқтисодий вазият ҳамда яқинда марказий Осиё давлат раҳбарларининг Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган учрашуви ҳақида сўзлаб берди. Меҳмонлар эътиборини мамлакатимиз иқтисодиётининг 1992 йил якунлари ва жорий йилдаги режаларига қаратди.

Жаноб В. Хердтл Германия ҳукумати ва ишбилармон доиралари Ўзбекистондаги иқтисодий ислоҳотлар ва бозор муносабатларига босқичма-босқич ўтиш борасида қилинаётган ишларга катта қизиқиш билан қараётганини маълум қилди. Ҳар қандай ислоҳот учун, аввало, сиёсий барқарорлик талаб этилади.

— Биз. — деди меҳмон, — бу тинч минтақада Ўзбекистонни барқарорлик таянчи, деб биламиз. Бизга сармоя солишнинг Ўзбекистонда мавжуд ҳуқуқий кафолатлари ғоят манзур бўлди.

Учрашув сўнггида Ислом Каримов жаноб В. Хердтл бошлиқ делегацияга ҳамроҳлик қилаётган немис журналистлари ҳамда маҳаллий оммавий ахборот воситалари вакиллари билан суҳбатлашди.

Президент журналистлар ҳузурида яна бир марта Германия ҳукуматига Оролбўйи аҳолисига инсонийлик ёрдами кўрсатаётгани учун миннатдорчилик билдирди. Уларга Ўзбекистон ва минтақада вужудга келган қийин иқтисодий аҳвол ҳамда ундан чиқиш йўллари хусусида республика раҳбарияти амалга ошираётган тадбирлар ҳақида сўзлаб берди. Ўзбекистон дунёнинг барча мамлакатлари билан иқтисодий ҳамкорлик қилишга тайёр эканлиги айтилди. Зеро, мамлакатдаги сиёсий барқарорлик ва мўл-кўл табиий бойликлар иқтисодий тараққиёт ва ҳамкорликнинг муҳим кафолатидир. Бу ерда кўплаб соҳалар бўйича ўзаро манфаатли ҳамкорликни бундан ҳам ривожлантириш ҳамда мамлакат иқтисодиётига хорижий сармояларни жалб этиш учун барча шарт-шароитлар мавжуд. Хусусан, республикамизда фаолият кўрсатаётган чет эл фирмаларига дастлабки 5—10 йилда, умуман, солиқ солинмайди. Қолаверса, кейинги пайтда Ўзбекистон Олий Кенгаши томонидан қабул қилинган бешта қонун мамлакат иқтисодиётига чет эл технологияси ва сармоясини олиб келишга оид ҳуқуқий муаммоларга ўрин қолдирмайди.

Ислом Каримов мухбирларга Ўзбекистон Республикасида бозор муносабатларига ўтишнинг аниқ дастури мавжуд ва бу, аввало, иқтисодиётнинг ўтиш даврида давлат томонидан бошқарилиши, бозор муносабатларига босқичма-босқич ўтиш, аҳолининг эҳтиёжманд қисмини ижтимоий жиҳатдан муҳофаза қилиш каби масалаларни назарда тутади, деб айтди. Бу йўлда Германиядек илғор мамлакатлар тажрибаси Ўзбекистон учун намуна бўлади. Бироқ ҳар бир мустақил давлатнинг ўз тараққиёт йўли бўлиши лозим.

Мамлакатимиз Президенти, шунингдек минтақадаги сиёсий вазиятга ҳам баҳо берди. Марказий Осиё давлатлари ҳамдўстлиги тузилишидан мақсад вужудга келган муаммоларни биргалашиб ҳал этиш анча осон кўчиши билан боғлиқ эканлигини билдирди.

Суҳбат чоғида журналистларнинг барча саволларига батафсил жавоб қайтарилди.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВОШ ПРОКУРОРИНИ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93-моддасига ва «Прокуратура тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунининг 12-моддасига биноан Бўритош Мустафоев Ўзбекистон Республикасининг бош прокурори этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 1993 йил 8 январь.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ («ЎЗАВТОТРАНС») ДАВЛАТ АКЦИОНЕРЛИК КОРПОРАЦИЯСИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Бозор муносабатларига ўтиш шароитида республика автомобиль транспорти бошқаруви тизимини такомиллаштириш, мустақиллигини кенгайтириш ва автотранспорт корхоналари фаолияти самарадорлигини ошириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Автомобиль транспорти вазирлиги тугатилсин.

Республиканинг умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти тизими бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотлари меҳнат жамоаларининг ихтиёрий асосда Ўзбекистон Автомобиль транспорти («Ўзавтотранс») акционерлик корпорациясини ташкил этиш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, «Ўзавтотранс» корпорацияси:

юклар ва йўловчиларни автомобилларда ташишни таъминловчи давлат, акционерлик, жамоа, ижара ҳамда бошқа корхоналар ва ташкилотларни акционерлик принциплари асосида бирлаштирувчи юридик шахс ҳуқуқларига эга бўлган мустақил хўжалик юритувчи субъектдир;

ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунлари, корпорациянинг Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг розилиги билан таъсисчилар йиғилиши тасдиқлаган Низоми асосида амалга оширади;

бошқарув, ишлаб чиқариш-хўжалик, молиявий ва ижтимоий фаолият масалаларини вакил қилинган таъсисчиларнинг ҳуқуқларини ҳисобга олиб ўз-ўзини бошқарув ва тўла хўжалик ҳисоби принциплари асосида мустақил ҳал этади;

корпорация таркибига кирувчи давлат корхоналари ва ташкилотларини бошқаради, уларни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришда иқтисодий мақсадга мувофиқликни ва меҳнат жамоаларининг манфаатларини ҳисобга олиб белгиланган тартибда иштирок этади.

3. Қуйидагилар Ўзбекистон Автомобиль транспорти давлат акционерлик корпорацияси фаолиятининг асосий вазифалари этиб белгилансин:

республика халқ хўжалигининг ва аҳолисининг юк ҳамда йўловчилар ташишга бўлган эҳтиёжини янада тўлароқ таъминлаш учун умумий фойдаланишдаги автомобиль транспортини бутун чоралар билан ривожлантириш;

барча мулкчилик шаклидаги умумий фойдаланишда бўлган автомобиль транспорти бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотларининг шаҳарларда, шаҳарлараро ва халқаро юк ҳамда йўловчилар ташишни амалга оширишида, республика аҳолисига, корхоналари ва ташкилотларига транспорт-экспедиция хизмати кўрсатишида уларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш;

умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти тизимида замонавий автотранспорт техникасини ва юк ташиш технологиясини жорий этишни, автомобиллар ва корхоналардан самарали фойдаланишни, аҳолига транспорт хизмати кўрсатиш даражасини оширишни таъминлайдиган ягона илмий-техникавий ва инвестиция сиёсатини ўтказиш;

корпорацияга кирувчи корхоналар ва ташкилотларга бозор муносабатларига ўтишда, уларни акционерлик, жамоа, ижара ва бошқа ташкилий-ҳуқуқий шаклларга ўтказишда кўмаклашиш, уларга ахборот ва маслаҳат хизматлари кўрсатиш, малакали кадрлар тайёрлашда ёрдам бериш;

ташқи иқтисодий муносабатларнинг янги илғор шаклларини ривожлантириш, корпорация корхоналари ва ташкилотлари билан бошқа мамлакатлардаги шериклар ўртасида бевосита ишлаб чиқариш ҳамда илмий-техникавий алоқалар ўрнатишга фаол кўмаклашиш, улар билан бирга қўшма корхоналар ва халқаро бирлашмалар ташкил этиш.

4. Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддат ичида Ўзбекистон Автомобиль транспорти («Ўзавтотранс») давлат акционерлик корпорациясини ташкил этиш масалалари ва унинг фаолиятига доир қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 1993 йил 8 январь.

РЕСПУБЛИКА ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси «Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш чоралари тўғрисида» қарор қабул қилди.

Сиз ушбу йиғилиш ҳақидаги материални ва мазкур қарорга шарҳни газетанинг келгуси сонида ўқийсиз.

Тошкент ҲАҚИҚАТИ 9 январь, 1993 йил ● № 4 (10.430).

Республика Вазирлар маҳкамасида

Вазирлар маҳкамаси Ўзбекистон Республикасида суғориладиган ерларни сақлаб қолиш ғоят муҳим аҳамиятга эга деб ҳисоблаб, аҳоли жон бошига тўғри келадиган суғориладиган экинзорлар майдони камайиб кетишига йўл қўймасликка ҳаракат қилиб, Сув хўжалиги вазирлиги билан Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг сувни тежайдиган технологияларни жорий этиш ҳисобига яқин икки йил ичида мавжуд сув ресурслари доирасида янги ерларни ўзлаштириш ва азалдан суғориладиган ерларни таъмирлаш тўғрисида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятларнинг ҳокимликлари билан келишилган таклифларини маъқуллади ҳамда «1993—1994 йилларда янги ерларни ўзлаштириш ва қадимдан суғориладиган ерларни таъмирлашга доир шошилинч чоралар тўғрисида» қарор қабул қилди.

Бу ҳужжатда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашига ҳамда вилоятларнинг ҳокимликларига катта сарф-харажатларни талаб қилмайдиган хўжалик ички захираларидан қишлоқ хўжалиги оборотига киритиладиган майдонларни аниқлаш, белгиланган ишларни амалга ошириш учун мелиорация жиҳатидан носоз ерларнинг зарур майдонини сув хўжалиги ташкилотларига бериш, Давлат истиқболни белгилаш ва ҳисоб комитетига, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигига мазкур мелиорация тадбирларини амалга ошириш учун зарур маблағни топиш топширилди.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ҚАРОРИГА ШАРҲ

Ўзбекистон Республикасидаги суғориладиган ерлар 4,3 миллион гектарни ташкил этади ва ўзбек халқининг чинакам миллий бойлиги, бебаҳо мулки ҳисобланади. Ҳозирги вақтда айни суғориладиган ерлар ривожланган деҳқончилик-саноат мажмуининг асоси бўлиб, Ўзбекистон аҳолиси тўртдан уч қисми турмушининг асосий манбаидир.

Сув хўжалиги ва қишлоқ хўжалиги ходимларининг бир неча авлоди барпо этган мураккаб ирригация ва мелиорация тизими туфайли об-ҳаво шароитлари қандай келишига қарамай, қишлоқ хўжалик экинларидан хорижий мамлакатлардаги даражадан қолишмайдиган миқдорда кафолатли ҳосил олиниши таъминланмоқда.

Республикамизда қандай ноёб ва мураккаб сув хўжалиги мажмуи борлигини, халқни сув билан таъминлаш, ерларнинг қулай мелиоратив ҳолатини ва унумдорлигини сақлаб туриш учун давлат қанчалик кўп сарф-харажат қилаётганини ҳамма ҳам тасаввур қила олмайди. Бир гектар ерни суғориш Ўзбекистон Республикаси учун камида 15 минг сўмга тушишини одамлар билганда эди, улар сувнинг аҳамиятини яхшироқ тушуниб етган ва қадрлаган бўлур эдилар.

Бу муаммоларнинг аҳамияти беқиёслигини англаб ҳар йили давлат маблағи ҳисобига 50 минг гектардан 100 минг гектаргача янги ерлар қишлоқ хўжалик оборотига киритилди ҳамда юз минг гектар ва ундан кўпроқ қадимдан ҳайдаладиган ерларни таъмирлаш ва мелиоратив ҳолатини яхшилаш ишлари амалга оширилди. Шу туфайли республика аҳолиси жуда тез кўпаётганига қарамай, жон боши ҳисобига суғориладиган экинзорлар майдони муқим равишда муайян даражада таъминланди, бошқа эҳтиёжлар учун қишлоқ хўжалиги оборотидан ерлар ажратилганида уларнинг ўрни қоплаб келинди. Бироқ шунга қарамай, ана шу даврда аҳоли жон бошига тўғри келадиган экинзорлар 0,24—0,3 гектардан 0,14—0,2 гектарга тушиб қолди.

Иқтисодий қийинчиликлар сабабли республикада сўнгги йилларда умуман мелиорация қурилиши кескин даражада камайди. Янги ерларни ўзлаштириш суръатлари 50-йиллардаги даражага тушиб қолди, ерларни таъмирлаш ҳажми эса 80-йилларнинг иккинчи ярмида эришилган ерларнинг мелиоратив ҳолатини сақлаб туришга имкон бермай қўйди.

Бир қанча минтақаларда ерларнинг ҳолати ёмонлашди ва жиддий эътибор беришни, соғломлаштиришни талаб қилмоқда. Қайтадан шўрланиш белгилари пайдо бўлиб қолди, бу эса унумдорликка ва пировард натижада қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигига салбий таъсир қилади.

Моддий-техникавий ресурслар нархининг ошиб кетганлиги ва маблағ етишмаслиги хўжаликларнинг ер-сув ресурсларидан оқилона фойдаланишга муносабатини ўзгартирди. Шу баҳона билан кўпгина хўжаликларда хўжалик ички ирригация-мелиорация тармоқларини яхши ҳолда сақлаш ишлари тўхтатиб қўйилди. Ҳолбуки, ерлар мелиоратив ҳолатининг 70 фоизи аслида ана шу тармоқларнинг аҳволига боғлиқ. Бундан ташқари сувни тежайдиган технология билан шуғулланмай қўйишди.

Республика ҳукумати иқтисодий қийинчиликларга қарамай, Ўзбекистон мустақиллигининг дастлабки йили — 1992 йилда сув хўжалиги мажмуини пул билан таъминлаш учун, суғорма деҳқончилик негизини сақлаб туриш учун мумкин бўлган ҳамма ишни қилди. Бироқ, республика аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари билан, турли тармоқларни хомашё билан барқарор таъминлаш ҳамда аҳоли жон бошига тўғри келадиган суғорма экинзорлар камайиб кетишига йўл қўймаслик учун мелиорация қурилишида туб бурилиш қилиш талаб этилади.

Президент Ислом Каримов республика ҳаёти учун унинг иқтисодиётида суғориладиган ерларнинг аҳамиятини тўла тушуниб, ўзбек халқининг бу бойлиги бебаҳолигини англаб, Вазирлар маҳкамасининг суғориладиган ерларни сақлаш ва кенгайтиришга алоҳида эътибор бериш тўғрисидаги қарорига имзо чекди.

• Нашрдан чиқди •

ЮРТИМИЗ ШАЖАРАСИ

Халқимизнинг энг катта маҳрумлиги ўзининг бой ўтмиши, ҳавас қиларлик тарихидан ажратиб қўйилганлиги эди. Аждодлардан узилиш ҳаётбахш чашмадан бебаҳра бўлиш, олам гўзаллиги ва тароватидан маҳрум сўқирлик демакдир.

Узоқ замонларни қўяверайлигу, биз рус князликлари тарихини мактабларда пухта ўқирдик, лекин ўз хонликларимизни билмасдик. «Игорь жангномаси»ни ёд олар эдигу, сарбадорлар жасоратидан бебаҳра эдик. Француз хаёлпарастлари, рус инқилобчиларининг дунёқарашлари-ю қилган ишлари ипидан игнасигача қулоғимизга қуйиларди, бироқ ат-Термизий, ёки имом Бухорий ёзган асарлардан бебаҳра келавердик. Аҳмад Яссавий, Сулаймон Боқирғоний сингари улуғ зотлар номларини оддий меҳнаткаш халққа ёмонотлиқ қилиб кўрсатиларди. Худди шунингдек, биринчи славян маърифатчилари довруғидан огоҳ эдигу, ўзимизда илк бор китоб тартиб қилган юртдошимизни танимасдик...

Мустақилликка эришган юртимиз озодлик ва истиқлол йўлида қанчадан-қанча узоқ даврларни бошидан кечирганлиги ва бу йўлда кўп қурбонлар берганлиги энди маълум бўлмоқда. Ўтган 1992 йилда Ўзбекистон мустақиллигининг бир йиллиги катта тантана билан нишонланди. Ана шу унутилмас санага атаб Қомуслар бош таҳририяти муносиб совға — **«Мустақил Ўзбекистон — тарих силсилаларида»** маълумотномасини тайёрлади. Уни профессор Абдулла Аъзамов тузган. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси мухбир-аъзоси, тарих фанлари доктори, профессор Абдулаҳад Муҳаммаджонов таҳрири остида чиққан бу китобга Мурожон Аминов, Абдуқаюм Абдураҳимов муҳаррирлик қилишган. Рассом Асомиддин Бурхонов китобга мос безаклар ишлаган.

Китобхон дастлаб мустақил Ўзбекистоннинг давлат тимсоллари билан таништирилади. Китобнинг аввалида Ўзбекистоннинг герби, байроғи, она Ватанимиз ҳақидаги энг керакли маълумотлар берилган. Сўнг тош ва жез асрлари, Ўзбекистон ҳудудидаги ибтидоий маданият ёдгорликлари билан таништирилади. Ўқувчи милоддан аввалги VI—IV асрлардаги Турон қабилалари ҳақида аниқ маълумотлар олади. Тўмарис, Широқ, Зарина ва бошқалар ҳақидаги ривоятлар, «Авеста» маълумотлари пайдо бўлган даврлар солномаси, македониялик Искандарнинг Ўрта Осиёга бостириб кириши, Спитамен тарихи, Искандарнинг ўлими ва империясининг парчаланиб кетишига оид кўпдан-кўп саналар жез даври қуроллари суратлари ва қадимги Сўғдиёна ҳамда Хоразмнинг харитаси билан тўлдирилган.

Ўлкамизда дастлабки давлатлар милоддан аввалги IV—III асрларда вужудга келган. Бу давлатларнинг ҳар бири қанчадан қанча воқеаларни ўз бошидан кечирган. Туркистонда ислом динининг тарқалиши, ўрта асрлардаги давлатлар, мўғуллар истилоси, Амир Темур ва темурийлар тарихи, Бобур, Шайбонийлар ҳукмронлигининг муҳим саналари изчиллик билан берилган.

Сўнг маълумотнома хонликлар (Бухоро, Хева, Қўқон хонликлари)га алоҳида саҳифалар ажратган.

Чоч — Мадинат — аш-Шош — Бинкат — Тошкент билан боғлиқ унутилмас воқеалар ҳам узоқ ўтмишга бориб тақалади. Дастлабки шаҳар ўрни Шоштепа милоддан аввалги VI асрда бунёд бўлганлиги, XIII—XIV асрларда Тошкент вилояти Чингизхоннинг ўғли Чиғатой улуси таркибида бўлганлиги, Тошкент хони Юнусхон тарихи, 1784—1810 йиллар Тошкент ва унинг музофоти мустақил хонлик бўлганлиги, кейин унинг Қўқон хонлиги билан қўшиб олиниши, Россия империяси томонидан босиб олиниши, Тошкентда Совет ҳокимияти ўрнатилишидан тортиб шаҳарнинг мустақил Ўзбекистон Республикаси пойтахти бўлгунга қадар бошидан кечирган муҳим воқеалар билан танишамиз. Шаҳарда қурилган мадраса, мақбара, кейинги йилларда бунёд бўлган бошқа ҳашаматли бинолар ҳам ўз тарихига эга. Уларнинг саналари ва кўринишлари ўқувчи кўз олдида бир-бир намоён бўлади.

Ўзбекистон Республикасининг кейинги бир йил ичидаги муҳим саналари алоҳида тартиб билан келтирилган.

Шубҳасиз, бу маълумотнома тарих қатларида яшириниб ётган кўпдан-кўп оламшумул воқеаларга бундан буён холис ва тўғри ёндошиб, уларни изчил ва пухта ўргана боришимиз учун туртки бўлади.

М. СОАТОВ.

ТАДБИРКОР БРИГАДИР

АБДУМЎМИН Эшмуродов деҳқон ўғли. Қишлоқда туғилиб ўсди. Ёшликдан ерга меҳр қўйди. Шу туфайли ҳам қўлидан иш келиб, далага қатнай бошлагач, тез орада кўпчиликнинг ҳурмат-эътиборини қозонди. Мустақил меҳнат қила бошлади. 1989 йили уни «Далварзин» совхозининг 4-бўлими 5-бригадаси жамоаси ўзига етакчи қилиб олди. Абдумўмин халқ билан тиллашиб, фикрлашиб, астойдил ишга киришди. Далачиликдаги ишлар кундан-кун ривож топди. Деҳқончиликда илғор тажрибалар, илғор усуллар жорий этила бошланди. Мўл ҳосил етиштирилиб, уни йиғиб-териб олиш, сарамжомлашда ҳам бу жамоа ҳар йили пешқадам бўлади. Доимо режасини ошириб бажаради. Шунинг учун ҳам жамоа сардори ҳар мавсумда қимматбаҳо буюмлар билан тақдирланади. Унга фахрий ёрлиқлар берилади.

Ўтган йили ҳам шундай бўлди. 37 гектар майдондан 85 тоннага яқин ҳосил йиғиб олинди.

Жамоада иккита оилавий пудрат аъзолари фаолият кўрсатишади. Ҳар бирининг 5 гектардан пахта майдони бор эди. Улар ҳам юқори кўрсаткичларга эришдилар. Режаларини ошириб бажардилар. 25—26 центнердан ҳосил йиғиб олдилар. Муҳиддин Мирзааҳмедов, Зокиржон Холмуродовларнинг оилавий звеноси айни кунларда янги ҳосилга мустаҳкам замин яратмоқда.

Н. ОТАБОЕВ.

Аёл олами

Ҳурматли газетхон! Сизлар билан ўртоқлашмоқчи, фикрлашмоқчи бўлган бугунги суҳбатимда нимаики айтсам, шуларнниг кўпини онамдан эшитганман.

Онам замонавий ўқишларда ўқимаган бўлсада, Қуръонни ёд билган, беш вақт намозни канда қилмаган, тақводор аёл эди. Онам биз учун нафақат она, балки дўст, устоз, оқила сирдош эди. Онамнинг онаси битта-ю, адабий дунёдаги оналари мингта эди. Онамнинг оналар меҳри ҳақидаги афсона, ҳикоя, ҳикмат, эртак, қўшиқ-ашулалари шу қадар кўп эдики, узун кечалар бизларга сўзлаб тугатолмас эди. Ана шулар қалбимда муҳрланиб, ҳали-ҳали қулоғимда акс-садо беради.

ОНА ОЛДИДАГИ ҚАРЗ

БИРИНЧИ ҲИКОЯТ

Муҳаммад пайғамбаримиздан саҳобалардан бири сўрабди:

— Эй Расулуллоҳ, энг аввал кимни рози қилмоқ керак?

— Онани, — дейдилар Расулуллоҳ.

— Кейин-чи?

— Яна онани.

— Ундан кейинчи?

— Яна ва яна онани, ундан кейин отани, —дебдилар Расулуллоҳ саллаллоҳу алайҳи ва саллам.

ИККИНЧИ ҲИКОЯТ

Пайғамбаримиз туш кўрибдилар. Тушларида икки фаришта қўлларидан тутиб олиб кетибди. Расулуллоҳ кўкка қарасалар, кўкда бир одам муаллақ ётганмиш, унинг яланғоч танига осмондан қор-ёмғир, дўллар муздай ўқ бўлиб ёғаётганмиш. Пастда ловуллаб ёнаётган олов. Кўзларини қузғунлар чўқир, танасига илонлар чирмашиб олганмиш. Илонлар бўғганда шундай бақирармишки, овози ҳашлардан келармиш, оғзидан оппоқ сўлак, киндигидан қон-йиринглар томчилармиш, илонлар тирноқлари, бармоқларини омбур бўлиб қисар экан, қулоқлари тошга, сочлари тиконга айланиб кетибди. Нафас олганда бурнидан анқиган сассиқ ҳидга ҳеч ким чидаб туролмас эмиш. Буни кўриб Расулуллоҳ «Бу банданинг гуноҳи нимадир?» деб сўрабдилар.

Шунда фаришталар: «Бу онаизорини қаттиқ ранжитган фарзанддир. Бу маҳлуқнинг онаси роҳат-фароғатни билмай, ёшлик гаштини сурмай, ҳам ота, ҳам она бўлиб бутун умрини ўшанга бағишлаган эди. Бу номард онанинг покиза меҳнатларига тупурди, онанинг қадриятини ерга урди. Шунинг учун Оллоҳу таоло буни шу кунга солди» дейишибди.

Яна дейишибдики, унинг кўзлари онанинг тортган жафосини кўришни истамади, шундан қузғунга ем бўлди. Унинг барваста қомати онанинг оғирини енгил қилмади, фарзандлик бурчини адо этишни ор кўрди, шундан илонлар қийноғида қолди. Онанинг ҳақлигини дили иқрор, тили изҳор қилмади, қулоқлари касал ётган онанинг дардини эшитишни хоҳламади, шундан қулоқлари тошга айланди-ю, оғзидан она сийнасидан эмиб катта бўлгани — оппоқ сут йирингга айланиб тома бошлади. Танидан сачраётган қизил суюқлик — она қорнида тўққиз ой, тўққиз кун ётиб, уидан олган куч-қувват, ҳаёт. Қон унинг томирини қуритганча оқади. Устидан ёққан қор-дўл, остидан уфураётган олов у неча ёшга кирган бўлса шунча давом қилади. Она силаб-сийпалаган боши яхшиликка ишламагани учун тиконларга айланган сочлар азобда қийналмоқда. Онани урган қўлларини, тепган оёқларини қузғун тирноқлари омбур бўлиб қисмоқда. Унинг даҳшатли бақиришидан одамлар унга қараб ибрат олсин, сассиқ ҳидни сезганлар ундан нафратлаисин, кимки онани хўрласа қиёмат кунн шу аҳволга тушади, деган башоратдир, дедилар фаришталар. Буни кўрган Расулуллоҳ тавба-тазарру келтирдилар ва ҳар бир мусулмон фарзандини онани эъзозлаб, уни севишга, ҳимоя қилишга чақирдилар.

УЧИНЧИ ҲИКОЯТ

Кўп савоб иш қилган саҳобалардан бўлмиш Саҳил ибн Саид Оллоҳу таолодан илтижо қилиб сўрабди: «Эй, қудратли парвардигорим, мен осий гуноҳкор бандангман. Умрим поёни кўринмоқда. Охиратлик тупроғимни қаердан олишингни билгим келгаии учун мени кечиргил».

Шунда: «Эй менинг итоаткор бандам, сенинг тупроғингни фалон шаҳардаги, фалончи қассобнинг тупроғи билан бир жойдан олдим» деган жавобни келтирибди фаришталар. Бу хабарни эшитган Сахил ибн Саид ўша шаҳар томон сафарга отланибди.

Йўл юрибди, йўл юрса ҳам мўл юрибди. Бир куни шаҳарга етиб келибди. Сўраб-суриштириб қассобни топибди. Дўкони олдига келиб, унинг ишларини узоқ кузатиб турибди. Қассоб ҳар битта гўшт бўлагини кесганда унинг юмшоқ жойларини танлаб олиб қўйибди-да, савдоси тамом бўлгач, гўштни олиб, дўконини бекитиб уйи томон жўнабди. Қассобнинг ортидан меҳмон ҳам аста-секин бора бошлабди, дарвоза олдига келганда қассобни тўхтатиб, салом-аликдан сўнг унга дебди: «Ҳурматли зот, мен бу шаҳарга мусофир эдим. Сизнинг уйингизда бир кеча ётишга ижозат берсангиз. Тунайдиган жойим йўқ». Қассоб бу таклифни хурсандчилик билан қабул қилиб, меҳмонни уйига бошлабди, иззат-икромлар кўрсатибди. Дастурхонни ёзар экан, турли нозу-неъматлар тортибди. Бир қозонга палов дамлабдида, яна бир кичкина қозонга олиб келган юмшоқ гўштни сабзавотлар билан қўшиб шўрва қайнатибди. Ниҳоят, паловни меҳмон олдига сузиб келаркан: «Узр, жаноблари, паловни бахузур олиб турсинлар, фақирнинг бир оз қиладиган иши бор эди, бир пасдан кейин яна сизнинг ҳузурингизда бўламан» деб алоҳида пиширган шўрвани олиб ичкари уйга кириб кетибди. Бундан ҳайрон бўлган Саҳил ибн Саид билдирмасдан қассоб ортидан бориб, эшик тирқишидан мўралабди. Қассоб уйга кириб, қўлидаги идишни хонтахта устига қўйиб, етти қават кўрпачада ётган кичкинагина қўғирчоқни авайлаб олиб, тиззасига ўтқизибди ва унга аста-секин овқат бера бошлабди. Овқатни егизиб бўлиб, қўлларини, оғзини артиб, кийим-кечакларини тўғрилаб, жойига аста ётқизиб қўйибди. Қўғирчоқ эса қўлларини кўтариб, унинг юзларини силармиш. Бу аломат ҳодисани кўрган меҳмон қайтиб келиб ўрнига ўтирибди. Уйдан чиқиб келган қассоб ҳам меҳмоннинг ёнига чўккалабди. Шунда меҳмон: «Тақсир, мени одобсизлигим учун кечиргайсиз, мен эшик тирқишидан қараб, сизнинг ичкари уйда қўғирчоққа кўрсатган илтифотингизни кўриб, ақлим лол бўлди. Буни қандай изоҳласа бўлади?» деб савол назарида қарабди. Қассоб чуқур уҳ тортибди. Бор гапни айтиб берибди.

«Йўқ, тақсир, у қўғирчоқ эмас, у менинг муштипарим — онажоним бўладилар, — дебди қассоб. — Юз ёшдан ошдилар, тишлари уч марта чиқиб тушди. Ўзлари йил сайин кичрайиб, жуссалари қўғирчоқдек бўлиб қолган. Кўзлари ҳам кўрмайди. Онамни хўрлаб қўймасин деб биринчи мазлумам вафотидан кейин уйланмадим ҳам. Ўз қўлим билан пиширган овқатни ўз қўлим билан егизаман. Юмшоқ ювиб, юмшоқ тарайман, авайлаб асрайман. Онам эса қўлларини баланд кўтариб: «Ўғлим, Оллоҳутаоло у дунё, бу дунё юзингни ёруғ қилсин» деб фотиҳа қиладилар, олдинлари овозларини эшитардим, шу кунларда эса овозлари чиқмас бўлиб қолган. Қўл кўтариб пичирлаб лабларини қимирлатишларидан сезаман», дебди.

Бу гапларни тинглаб ўтирган Саҳил ибн Саид: «Ҳақиқатан жаннати одам экансиз. Худойи таоло сизни у дунё, бу дунё ҳимоясига олган» дебди. Шундай одам билан тупроғи бир жойдан олинганлиги учун тақдирга тасанно айтиб кўзи уйқуга кетибди.

ТЎРТИНЧИ ҲИКОЯТ

Бир онанинг боласи ўйнаб юриб оёғига тикон кириб кетибди. Бола қаттиқ азият чекиб, йиғлай бошлабди. Шунда она: «Болагинам, сенинг оёғингга кирган тикон сен юрган йўлларда тикон борлигини кўрмаган кўзларимга кирса бўлмасмиди» деб фиғон чеккан экан...

* * *

Юқоридаги ҳикоятлардан хулоса чиқариш ўзингизга ҳавола, азизлар. Уларни ўқиб, мағзини чақиб, онангизга нисбатан меҳр-муҳаббатингиз янада ортса шояд.

Роҳила ҲОФИЗ қизи.

● БАЙРАМЛАР, қутлуғ кунлар арафасида қариндош-уруғлар, ёр-биродарлар, айниқса, кам даромадли, боқувчисидан айрилган хонадон соҳибларини йўқлаш, уларнинг кўнглини кўтариш, совға-саломлар топшириш халқимизнинг азалий эзгу одатидир. Қибрай туманидаги «Қизил Ўзбекистон» жамоа хўжалигида ҳам бу соҳада бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Яқинда жамоа хўжалиги раиснинг муовини Абдуҳалил Абдужамилов тўрт фарзанднинг онаси колхозчи Раҳима Аҳмедовага бузоқ топширди.

Суратчи
Н. МУҲАММАДЖОНОВ.

ЯХШИ ХОТИН — СОФ ОЛТИН

● **Узук бармоққа, ёр эса қалбга ярашиқ бўлиши керак.**

● **Яхши хотин — соф олтин.**

● **Ота пули билан уйланган киши хотин қадрини билмас.**

Арман мақоллари.

● **Меҳрибон хотин меҳрибон биродар ва меҳрибон ўртоқдан афзалдир.**

Грузин мақоли.

● **Яхши хотин — ярим бахт.**

● **Эр яхши бўлса, хунук хотин ҳам гўзал бўлур.**

Қирғиз мақоллари.

● **Яхши хотин эрининг тинчлиги, уйнинг ободлиги ва яхшилик қилишга ёрдамлашувчидир.**

● **Яхши хотин — турмушга қўшар ҳусн.**

Тожик мақоллари.

● **Хотиннинг сариштаси — Одамнинг фариштаси.**

● **Яхши рўзғор — жаннат, Ёмон рўзғор — дўзах.**

● **Тотув турмуш — узоқ умр.**

● **Ёмон турмуш яшатмас.**

Ўзбек мақоллари.

9 январь, 1993 йил ● № 4 (10.430). Тошкент ҳақиқати 5-бет

● *Санъаткорлар даврасида*

«ЯХШИЛАР ЁРДУР МАНГА»

ҲАР гал Тошкент шаҳридаги Самарқанд дарбозаси томон юрганимда ҳаяжонланиб кетаман. Чунки турли миллат ёзувчиларининг асарлари қаҳрамонларини шу ердан топгандек бўламан. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Анвар Юсупов узоқ йиллар давомида театр саҳнасида, қизиқарли ва ранг-баранг фильмларда ана шу «қаҳрамонлар» образларини яратган санъаткордир.

Анвар ота мени илиқ кутиб олди. Муддаомни билгач, ерга тикилганча, узоқ туриб қолди. Унинг хаёлидан нималар кечдийкин, билмадиму, лекин, юз-кўзидан ўтмишга бир назар ташлагани, бу дунёдан ўтган ҳамкасбларини эсга олганлигини пайқаса бўларди...

— Иш фаолиятимни Муқимий номли театрдан бошлаганман,— дея сўз бошлади ота,— бу театрда дастлабки ижро этган ролим Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг «Майсаранинг иши»даги Қосим образи бўлди. Шундан сўнг жуда кўплаб образлар яратдим. Жумладан, В. Азимовнинг «Зуҳра»сида шоир Нозим, К. Яшиннинг «Нурхон»ида Йўлдош ҳожи, Гоголнинг «Уйланиш» асарида Подколесин. Ч. Айтматовнинг «Момо ер»ида камбағал почтальон ва бошқа кўплаб каттакичик ролларни ижро этганман.

Ўтмишни эсласам юрагим орзиқиб кетади. Театрнинг ўша кезлардаги актер ва актрисалари Рауф Болтаев, Омина Фаёзова, Умар Абдуллаев, Жўра Қўлдошев, Мария Кузнецова, Турғун Зоҳидов, Мирвали Миртолипов, Зуҳра Қобулова ва бошқа кўплаб ёру-биродарларим, ҳамкасбларим, улар билан биргаликда қўйган спектакллар ёдимга тушади.

— Ўша даврда театрга халқнинг муносабати қандай эди?

— Илгари театрни халқимиз севиб томоша қиларди. Шундай пайтлар бўлардики, баъзи спектаклларга билет топишнинг ўзи амри-маҳол эди. Мен ўйлайманки, бунинг боиси режиссёр, актёр ва муаллифларнинг қатъий ўзаро ҳамкорлигида деб. Ҳамкорлик яхши бўлса, ишда унум бўлади. Биргина мисол. «Тоҳир ва Зуҳра»ни саҳнага қўйиш учун актёрлар, режиссёрлар ва муаллифлар саккиз ой давомида биргаликда ҳамнафас бўлиб ишлаганмиз. Олим Хўжаев, Ваҳоб Азимов, Тўхтасин Жалилов, Фатхилла Умаров, шунингдек С. Абдулла, Ҳ. Умаров, Т. Тўла, К. Яшин каби ижодкорлар, актёрлар билан ёнма-ён ишлардилар. Қолаверса, улар саҳнани яратиш жараёнида актёрнинг қалбига қулоқ тутардилар. Чунки асарнинг саҳнада қанчалик жонли чиқиши кўп жиҳатдан актёрга боғлиқ-да.

Ҳозирги режиссёрларга ҳайрон қоласан, киши. Кўпчилигининг аччиғи «бурнининг учи»да туради. Режиссёр актёрга бор овози билан ўшқирдими, ундаги маҳорат гўё руҳдек бўғиздан чиқиб кетади.

— Сизга ноанъанавий бир савол билан мурожаат қилмоқчиман. Ўз хоҳишингиз билан театрни тарк этганмисиз ёки бирон сабаб...

— Асло. Униси ҳам, буниси ҳам сабаб бўлган десам тўғрироқ бўлади. Чунки, театрда тарбия топдим. Қирқ беш йиллик меҳнатим сингди. Томошабинларга Ҳожи, Муфтий сингари «қаҳрамон»лар бўлиб танилдим. Бир томондан ёшларга, янги истеъдодларга йўл очиб бериш керак эди. Иккинчидан ёш режиссерлардан бири билан озгина келишмовчилик ҳам бўлган. Лекин ҳозиргача театр дардини ўз дардим деб биламан.

Кейинги йилларда Алп Жамол, Элбек Мусаев, Эргаш Раимовларнинг таклифи билан «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи», «Хотира» каби кўрсатувларда иштирок этдим.

— Эшитишимизча, маҳалла қўмитасини ҳам бошқарар экансиз...

— Тўғри айтишибди. Маҳалла қўмитасини қарийб ўн йилдан буён бошқариб келаяпман. Ўн бир миллат вакиллари бу ерда аҳил-иноқ яшашади.

— Муштарийларга тилакларингиз?

— Яхшиларни доимо ўзимга ёр, деб биламан. Шу боис яхшилик ва эзгулик ҳеч бир хонадонни тарк этмасин.

Мухтор СУЛАЙМОНОВ.

● СУРАТЛАРДА: (чапдан) Анвар Юсупов «Паранжи сирлари»да — Юсуф, «Фарғона тонг отгунча»да — Қози, «Нурхон»да — Ҳожи ролларида.

СОЛИ ҚИЗИҚ ҲАНГОМАЛАРИ

ДОРИХОНАДА

— СИНГЛИМ, берган дориларингиз мутлақо таъсир қилмаяпти, бошим баттар оғрийдиган бўлиб қолди, — деб шикоят қилибди Соли қизиқ дори сотувчи қизга, — энди ўзим айрим дориларни синаб кўряпман. Иншоолло, бирортаси кор қилиб қолса...

— Мабодо синаётган дориларингиз фойда берса, дарҳол бизга ҳам хабар қилсангиз, — дебди доришунос Соли қизиққа.

ЗАВОДДА

СОЛИ қизиқ шаҳар заводларидан бирида Давлат тили тўғрисидаги Қонуннинг қандай бажарилаётганлиги билан қизиқиб қолди. Завод бинолари ичига кириб, девордаги ёзувларни кўздан кечира бошлабди. Қарасаки, улар орасидан бирорта ҳам ўзбекчасини топа олмабди. Шу вақт бошлиқлардан бири келиб, Соли қизиққа дебди:

— Ҳа, отахон, нима қилиб юрибсиз?

— Ўғлим, ҳадеб давлат тили, ўзбекчага ўтайлик, деб жағларинг тинмайди, амалда ҳечвақо йўқ-ку? — дебди Соли қизиқ.

Завод бошлиғи ҳам бўш келмабди. Соли қизиққа қараб кулимсираганча:

— Э, отахон, парво қилманг. Ҳар битта заседаниямизда рабочий ҳамда сотрудникларимизга вообше ўзбекча гапиришга ҳаракат қилаяпмиз, — дебди.

Соли қизиқ «балиқ бошидан» деган мақолни эслабди-ю, индамай жўнаб қолибди.

ДЎКОНДА

СОЛИ қизиқ гўшт харид қилмоқчи бўлиб бозор ёнидаги семиз қассоб дўкони олдига келиб, навбатга турибди.

— Ўғлим, менга икки кило тортиб юбор, — дебди Соли қизиқ қассобга.

Қассоб ҳам «хўп» деганча бир зумда тарози устига икки кило гўштни муҳайё қилиб қўйибди.

Соли қизиқ бундай қарасаки, гўштнинг ярмидан кўпи суяк экан.

— Ўғлим, салгина инсоф қилсанг бўладими, ярмидан кўпи суяк-ку?!

— Олсангиз шу, бўлмаса, марҳамат катта кўча... — дебди қассоб.

Соли қизиқ ҳам саросимага тушмасдан бемалол гўштни олибди-ю, чўнтагини кавлаб қассобга гўштнинг ярим пулини узатибди.

— И-е, бу нимаси, отахон?

— Олсанг, шу болам, йўқса, борадиган жойга бирга борамиз, — деганча Соли қизиқ жўнаб қолибди.

МАИШИЙ ХИЗМАТ УЙИДА

СОЛИ қизиқ ўзига шим-костюм буюртма бериш учун маиший хизмат уйига кирибди.

— Мен боп костюм-шим тикиб бера оласизларми, — деб сўрабди.

— Ҳа, албатта, тикиб берамиз, отахон, — дебди корхона бошлиғи, — аввало сиз бориб, биз айтган нарсаларни муҳайё қилиб келинг.

Тикувчи аёл қалам қоғоз олиб, зарур нарсаларни ҳаммасини отахонга ёзиб берибди. Соли қизиқ қоғозни очиб ўқиганда қуйидаги ёзувларга кўзи тушибди:

1. Уч метр газлама.
2. Бир ўрам ип.
3. Ўн дона тугма.
4. Икки дона нина.
5. Битта қайчи.
6. Юмшоқ пахта, қалам, бўр...

— Қизим, битта тикувчи ҳам олиб келайми, фақат шуни ёзмабсиз, — дебди Соли қизиқ.

Соли қизиқ ҳангомаларини оққа кўчирувчи Ашурали БОЙМУРОДОВ.

● *Муштарийлар ижодидан* ●

КЕЛИБДИР

(МАШРАБ ҒАЗАЛИГА МУХАММАС)

Ёринг ўзи охири мардона келибдир,
Дадил бўлибон бўлмоққа ҳамхона келибдир.
Васл ўтида ошиғи бир ёна келибдир,
Дилбар юзини кўргани девона келибдир,
Юз нозу карашма билан жонона келибдир.

Кўрдингки парини ғами-ғуссангни жудо қил,
Ҳуснига боқиб ошифта ишқингга шифо қил,
Нуқсонни унут, ул гулу рухсорга вафо қил,
Девонои шўрида бу инсонингни фидо қил,
Кокили анинг белига чўлғона келибдир.

Ул ёрни десанг ваъда-вафо бобида тургил,
Ранжитма ўзинг паривашинг ишқида юргил,
Имконин топиб маҳлиқонг-ла айшингни сургил,
Юз жонинг агар бўлса анинг йўлида кўргил,
Жонона билан кўзлари мастона келибдир.

Шайдоси эсанг келди ёринг олдингта бу шаб,
Етказди худо инобат деб мақсуду матлаб,
Сарф айла кучинг ўртада аҳдингни авайлаб,
Жонингни фидо айлагил, эй хастан Машраб,
Лаблари шакар, тишлари дурдона келибдир.

БИЛДИМ

Элга қилинган хизмат савоблигини билдим,
Яхшиликка яхшилик жавоблигини билдим.

Халқингни доим сийла, эътиборин авайла,
Инсон учун азоби — бетоблигини билдим.

Ҳақ йўлида қил меҳнат, имон бут бўлса шояд,
Бу дунё-ю у дунё тавофлигини билдим.

Сабр ила меҳнат ҳар киши чун тўғри йўл,
Оқилу доноларга хитоблигини билдим.

Бир сўз билан одамнинг хуфтон қилинур дили,
Инсонийлик зийнати одоблигини билдим.

Ақлни пешлаш учун ўқиб мумтоз китоблар,
Донолардан ёдгорлик китоблигини билдим.

Беҳуда кетмас асло Шайдо қилган хизматинг,
Элнинг эъзоз-олқиши жавоблигини билдим.

Аҳмаджон Эргаш — ШАЙДО,
Бўка районидаги Жамбул номли жамоа хўжалиги раиси ўринбосари.

● *Кино* ●

ИЛК ҲАМКОРЛИК

Республикамиз мустақиллиги ҳар соҳада бўлгани каби санъатда, шу жумладан кинода ҳам янги қирралар намоён қилмоқда. Ўзбекистоннинг «Киноактёр» ижодий ишлаб чиқариш бирлашмаси ва Покистон кинематографлари ҳамкорликда дастлабки картина яратишга бел боғладилар. Бу фикр ижодкорларда бир йилча муқаддам туғилган эди. Ўзбекистонликларга яхши таниш бўлмиш Покистондаги «Табани» фирмасининг Ўрта Осиёдаги вакиллиги раҳбари Муҳаммад Аббосхон ўзбек ёзувчиси, публицист ва сценарийчи Дадахон Нурийнинг «Бегона» номли китоби билан қизиқиб қолди. Ўзаро учрашувлар давомида асар асосида сценарий ва фильм яратишга аҳд қилдилар. Шуни таъкидлаш лозимки, Муҳаммад Аббосхон зўр тижоратчи бўлиши билан бирга ёзувчи ва шоир ҳамдир. Янги фильмни яратиш учун режиссёр Фарҳод Ҳайдаров бошлиқ ўзбек кинематографлари билан ҳамкорликда покистонлик киноарбоблар орасидан шериклар изланди ва Карачининг «Деликс продэкшн» кинокомпанияси танланди. Томонлар яратилажак фильмнинг бир неча сериядан иборат бўлиши учун сценарийни давом эттиришга келишиб олдилар.

Воқеалар ривожи ўзбек қишлоғида ўтажак бу фильмнинг ишчи номи ҳозирча «Тожмаҳалдаги севги» деб номланди. Тожмаҳал — бу ўша қишлоқдаги меҳмонхонанинг номи бўлиб, асар қаҳрамонлари эса севишганлар, албатта йигит ва қиздир. Кинокартина мазмуни билан томошабинлар фильм тайёр бўлгандан кейин танишсалар қизиқишлари янада ортиши мумкин.

Ш. РУСТАМОВ.

САНЪАТ КЎРИГИ

ТОШКЕНТ шаҳар Мирзо Улуғбек райони ҳокимлиги ташаббуси билан район бадиий ҳаваскорларининг кўрик-танлови бўлиб ўтди. Ўн кун давом этган мазкур санъат байрамида маданият уйлари, корхона ва ташкилотлар, мактаб ҳаваскорлик тўгаракларида машғулот олиб бораётган элликдан зиёд жамоа ўз истеъдодларини намойиш этди. Таниқли санъат намоёндаларидан ташкил топган Галия Измайлова, Аҳмаджон Одилов, Одил Мўминов, Хайри Низомов ва бошқалар иштирокидаги жюри ҳайъати ҳар бир концерт дастурини мароқ билан кузатиб, ғолибларни аниқлади.

Айниқса, ўзбек халқ қўшиқларини омма орасида тарғиб қилишда катта ҳисса қўшаётган «Юлдуз» маданият уйининг «Олтин водий» ашула ва рақс дастасининг концерт дастури ҳайъат аъзолари ва томошабинларда катта таассурот қолдирди. Ҳаваскор артистлардан Барно Каримова, Роза Дўсимова, Вазира Норматова, Жамила Мусулмонова, Шуҳрат Йўлдошевлар ижросидаги дилрабо куй ва қўшиқлар, рақслар кўпчиликнинг олқишига сазовор бўлди. Ҳайъат аъзолари бу дастанинг чиқишини юқори баҳоладилар. Луначарский номли маданият уйининг «Гулшан» ашула ва рақс дастаси ҳам ўз маҳоратини намойиш этиб, барчани хушнуд этди. «Камолот» республика ёш ижрочилар кўрик танловининг совриндори Оролмирза Сафаров ва шунингдек Рустам Ҳалилов, Бахтиёр Худойберганов, Қаҳрамон Тўраев, Дилфуза Жўраевалар ҳам ўз истеъдодларини тўлиқ намойиш этиб, ҳайъат аъзоларининг ишончига сазовор бўлдилар. Дастанинг дастури иккинчи ўринга лойиқ деб топилди. Учинчи ўринни эса икки ҳаваскор жамоа — Ўрта Осиё кабел ишлаб чиқариш заводининг «Нозик табассум» ва Тошкент трактор заводининг «Оригали» рақс дасталари эгалладилар.

Ашула-чолғу дасталари ҳам кўрикда ўз дастурларини маҳорат билан намойиш этдилар. Айниқса, Луначарский номли маданият уйининг «Нола» ашула-чолғу дастаси ўзбек миллий қўшиқларини маромига етказиб куйлаб, биринчи ўринга сазовор бўлди. Иккинчи ўринга икки жамоа лойиқ деб топилди. Булар «Юлдуз» маданият уйи қошидаги «Оптимальний вариант» ва Тошкент тракторсозлари маданият саройининг «Бахт» дастасидир. Учинчи ўринга эса Луначарский маданият уйи қошидаги «Болалар» ашула-чолғу дастаси муяссар бўлди.

Хор жамоалари ўртасидаги беллашув ҳам жуда қизғин баҳслашувга бой бўлди. Куйбишев номли маданият уйи қошидаги болалар хор жамоасининг чиқиши юқори баҳоланди. Иккинчи ўринга эса Луначарский уйининг намунали болалар хор жамоаси муносиб деб топилди.

Чолғу асбоблари бўйича ўтказилган танловда эса ғолиблик шохсупасига «Юлдуз» маданият уйи қошидаги «Водий» ўзбек халқ чолғу асбоблари дастаси чиқа олди. Иккинчи ўрин Луначарский маданият уйи қошидаги рус халқ асбоблари оркестри, учинчи ўрин шу маданият уйи қошидаги болалар рус халқ оркестрига насиб этди.

Яккахон ижрочилар орасидан Альберт Клячкинни ҳайъат аъзолари бир овоздан энг яхши ижрочи деб тан олдилар. Ҳаваскор хонанда Рустам Иброҳимов иккинчи ўринга сазовор бўлди. Байрамона руҳда томошабинлар билан гавжум ўтган танлов якунланди. Биринчи ўринга сазовор бўлган икки жамоа ва яккахон ижрочилар танлови совриндорлари чет эл сафарига йўлланма билан мукофотландилар. Ўзларининг санъатларини маҳорат билан намойиш эта олган бошқа жамоа ва ижрочилар ҳам ҳокимлик томонидан ўн минг сўм, беш минг сўм ҳамда бир қанча қимматбаҳо совғалар билан тақдирландилар.

Салоҳиддин СИРОЖИДДИНОВ,
Маданият ишлари вазирлигининг ахборот маркази ходими.

НАФОСАТ МАДҲИ

Ўзбекистон Рассомлар уюшмаси ва Республика тадбиркор хотин-қизлари ассоциацияси ўртасидаги ҳамкорлик алоқалари яхши йўлга қўйилган. Бундай яқин муносабат натижасида жойларда қизиқарли маданий тадбирлар ўтказилмоқда.

Бугунги кунда «Ўзбекистон рассомлари асарларида хотин-қизлар образи» деган катта кўргазмани очиш тараддуди кўрилмоқда. Республика мўйқалам усталарининг кейинги йилларда яратган энг яхши картиналари ана шу экспозициядан ўрин олади. Хотин-қиз рассомлар ижодига кўргазмадан катта ўрин берилади.

Яқин орада жамланадиган бу кўргазма Ўзбекистон Меъморлар уюшмасининг кўргазма залида намойиш қилинади.

С. ОДИЛОВА.

РЎЗНОМАГА КЕЛГАН ХАТ ВА ЖАВОБЛАРДАН

«АВТОБУС НЕГА ЮРМАЙДИ?»

«ҲОЗИРГИ кундаги оғир иқтисодий ҳолат кўпчиликни қийин шароитга солиб қўйди. Боз устига автобусларнинг мунтазам юрмаслиги ҳам кўпчиликни ташвишлантирмоқда, — дебди ўз мактубида Зангиота районининг Назарбек атрофидаги аҳоли номидан меҳнат фахрийси, жамоатчи мухбир Абдураҳмон Асилов. — Шу жумладан, Зангиота автокорхонасига қарашли маршрутли таксини ҳам йўловчилар соатлаб кутишга мажбур бўлмоқдалар».

Биз шу мазмундаги шикоят хатини «Тошвилоятйўловчитранс» концерни раҳбарларига йўллагандик. Яқинда концерн бошқарувининг раиси С. Н. Раҳматуллаев имзоси билан жавоб хати олдик.

Унда айтилишича, «Тошкент ҳақиқати» рўзномасига йўлланган ушбу шикоят «Тошвилоятйўловчитранс» концерни, Зангиота район автокорхонаси раҳбарияти ҳамда Зангиота район ҳокимининг муовини ўртоқ Жўраев ва ҳокимиятнинг бошқа аъзолари билан биргаликда кўриб чиқилган. Ҳақиқатан ҳам, сентябрь-октябрь ойларида «Зангиота район маркази — Акмал Икромов жамоа хўжалиги» йўналиши бўйича қатновчи автобусларнинг техник ҳолати талабга жавоб бермаслигидан, эҳтиёт қисмлар ва ёнилғи етишмаганлигидан тасдиқланган иккита автобус ўрнига ҳар куни биттадан автобус ишга чиқарилган. Ҳозирги кунда «Зангиота район маркази — Акмал Икромов жамоа хўжалиги» йўналишида тасдиқланган жадвал бўйича иккита автобус мунтазам қатнаб турибди ва бу йўналишдаги автобусларнинг ишлашини доимо назорат қилиш Зангиота автокорхонаси раҳбарининг муовини ўртоқ Қудратовга топширилган.

ТОЗАЛАШ 97,5 ФОИЗГА ЕТДИ

БЕКОБОД цемент комбинатида кейинги вақтларда табиат муҳофазаси, ишлаб чиқариш бинолари ичидаги ҳавонинг ифлослик даражасини камайтириш, иш шароитларини яхшилашга қаратилган чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Уларнинг айримлари самараси дуруст бўляпти.

Айниқса, электр фильтрларини такомиллаштириш юзасидан қилинаётган ишлар диққатга сазовордир. Айланувчи печ, тегирмон цехларида, майдалаш бўлимидаги деярли ҳамма шундай мосламалар қайта тузатилди, айримлари янгилари билан алмаштирилди. Қатор шундай фильтрларнинг ишини муттасил назорат қилиш жорий этилди. Энг муҳими, шу электр фильтрлари ушлаб қолган цемент чангини фойдаланиш йўлга қўйилди. Бу қўшимча анчагина миқдорда қимматли қурилиш материали тайёрлаш имконини беряпти.

Корхонада электр фильтрларининг фойдали иш коэффициенти сезиларли даражада ошди. Бу кўрсаткич 97,5 айримлари бўйича 98,5 фоизга етди.

Н. УМАРОВ.

Ойнаи жаҳонда

КЎРИНГ, ТОМОША ҚИЛИНГ

Душанба, 11. I

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Бир том остида». Мультфильм.
18.25 «Кўшиқ сеҳри». Эркетош Шукурова шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Буюк Ипак йўли». Телефильм.
19.40 «Адолат». Публицистик кўрсатув.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Ўзбекистон халқ ҳофизи Очилхон Отахонов куйлайди.
22.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
22.45 «Вертикаль». Бадиий фильм.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Ассалому алайкум».
19.30 Болалар учун. «Совға».
20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
20.10 «Билиб қўйган яхши».
20.25 «Ўзингни эр билсанг».
21.10 «Лаҳза». Хабарлар.
21.20 «Нафс балоси». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20, 00.35— Кўрсатувлар тартиби.
6.00 «Якунлар».
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.

* * *

11.20 «Озодликка пешвоз қўйилган қадам» телемарафони.
12.00 Янгиликлар.
12.20 «Тунги эрмаклар». Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
14.40 «Шеърият альбоми». А. Вознесенский.
15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 Мультфильм.
16.30 Концерт.
17.15 «Стартмэнэджер».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «Озодликка пешвоз қўйилган қадам» телемарафони.
19.00 «Иқболи кулгайда».
19.40 «Гол».
20.10 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телесериал премьераси. 15-серия.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 Режиссёр Валерий Рубинчик фильмлари. «Қирол Стахнинг шафқатсиз ови».
22.30 «Спорт уик-энди».
22.45 П. Нерсесьян чалади (фортепиано).
22.55 М. Задорнов. «Билса ҳазил...».
24.00 Янгиликлар.
00.45 «Озодликка пешвоз қўйилган қадам» телемарафони.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Очиқ дунё» таништиради: «Йил ҳомийси».
9.40 Параллеллар. «Бизнесмактабга янги қабул».
9.55 «Ухшаш дунёлар».
10.40 «К-2» таништиради: «Халқ фраки».
11.35 «Фарс-мажор».
12.00 ТИНКО Савдо уйи.
12.05 Кундузги сеанс. «Ниагара». Бадиий фильм.
13.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.55 Эълонлар.
14.00 «Тунги салон» саҳифаларида.
15.30 Бизнеснинг оёққа туриши. «Қойилмақом бизнес ўйини».
16.05 Янгиликлар.
16.20 «Рост» студияси». «Қордаги камалак». 1-қисм.
16.50 Театр сафари. Россия шаҳарлари театр фестивали (Самара).
17.50 Спорт кўрсатуви.
17.55 Эълонлар.

*

18.00—20.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.30 Душанба куни детектив. «Иможен». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси (Франция). 3-серия.
21.55 Эълонлар.
22.00 Хабарлар.

*

22.20—24.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

Сешанба, 12. I

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Тушов кесиш», «Тоғ лавҳалари». Телефильмлар.
7.55 «Хур қизлар». Бадиий фильм. 1-серия.
9.30 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.00 «Машрабни куйлаб». Фильм-концерт.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Хазина». Мультфильм.
18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Баҳс».
18.55 «Спортлото».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Муҳандиснинг мўғузи». Телефильм.
19.40 Ички ишлар вазирлиги хабар қилади.
20.00 «Созандалар ҳақида ҳикоялар». Фазилат Шукурова.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Олтин бешик». Андижон вилоятидан кўрсатув.
22.10 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
22.40 «Тақдир ҳазили ёки Кушдек енгил бўлинг». Бадиий фильм. 1-серия.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Мусиқали меҳмонхона».
20.10 «Журналист ён дафтаридан».
20.40 «Бу оқшомда» кўрсатуви саҳифаларидан (31 декабрдаги кўрсатув такрорланади).
22.20 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Кидди-Видди».
9.35 «Турмуш икир-чикирлари». Бадиий телесериал. 15-серия.
10.05 «Гол».
10.35 «Ердамчилар мактаби». Мультфильм.
10.50 «Янги авлод танлайди».
11.40 «Лўли». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Тошкент).
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Шерлок Холмс ва доктор Ватсон». Бадиий фильм 1-серия.
13.25 «Сени кўргани кўзим йўқ». Телевизион бадиий фильм.
14.40 «Ким бор!». Телевизион бадиий фильм.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 Ишбилармон кишилар хабарномаси.
15.40 «Ён дафтар».
15.45 Э. Колмановский қўшиқлари.
16.15 «Маугли». Беш серияли мультфильм. 1 ва 2-сериялар.
16.55 «Бу қайсар Фини». Телефильм премьераси (Иркутск).
17.15 «440 герц».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради: «Кубань кундаликлари». 1-қисм.
18.50 Мультфильм.
19.05 «Эдемга қайтиш». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси (Австралия).
19.55 «Мавзу».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.20 Режиссёр Валерий Рубинчик фильмлари. «Қирол Стахнинг шафқатсиз ови». Бадиий фильм. 2-серия.
22.25 Ҳужжатли фильм.
22.45 «1993 йил қўшиқлари» телефестивали таништирилади. Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.
01.00 «Максима».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 «Ишбилармон кишилар даври».
8.55 «Қор — менинг тақдирим» (Норильск. Йиллар. Одамлар). Кўп серияли телефильм. 4-серия.
9.50 Диний маросимлар.
10.10 Ишдан бўш пайтингизда. «Паррандалар биз билан ёнма-ён».
10.25 «Фольклор».
10.50 Мусиқа йирик планда. «Дмитрий Ситковецкий ёки америкаликлар Россияда».
11.45 «Танаффус». «Мегаполис» гуруҳи.
12.00 Кундузги сеанс. «Иможен». Кўп серияли бадиий телефильм. 3-серия.
13.30 ТИНКО Савдо уйи.
13.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.55 Эълонлар.
14.00 «Момо Тереза». Ҳужжатли фильм.
15.20 «Танаффус». Петр Титов куйлайди.
15.30 «Телебиржа».
16.00 Янгиликлар.
16.15 «Телекроссворд».
16.45 Хусусийлаштириш панорамаси.
17.30 Тилла новда. «Умр ҳамон сирлими?».

*

18.00—22.00

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.00 Хабарлар.
22.20 Эълонлар.
22.25 «Асил ҳолича...».
23.20 Эълонлар.
23.25 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
23.40 «Околесица» набареси.
00.40 «Мусиқий синов».

Чоршанба, 13. I

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Хотира билан суҳбатлар». Телефильм.
8.00 «Хур қизлар». Бадиий фильм. 2-серия.
9.25 Болалар учун. «Янги йил эртаги».
10.00 Турк тили.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Физика. Ўзгармас электр токи ва унинг қонунлари.
11.00 «Дунгача тўй», «Олатов жилолари». Телефильмлар.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Математика. Ўлчов бирликлари.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Миттивой», «Жасур бўлиш осонми?». Мультфильмлар.
18.40 Болалар учун. «Кичкинтой» устахонаси.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Уч суҳбат».
19.55 «Назорат экрани».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 Телевизион новеллалар театри. Санда Зуннунова. «Эрка».
21.50 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
22.20 «Тақдир ҳазили ёки Кушдек енгил бўлинг». Бадиий фильм. 2-серия.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун фильм. «Жонли камалак».
19.35 «Уй-жойларни хусусийлаштириш».
20.15 «Эсдалик учун дастхат».
21.15 «Ишбилармонлар».
22.00 «Янги йилингиз билан!».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 23.55 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Тинглаб, томоша қилинг».
9.40 «Флуэраш» халқ куйлари оркестрининг концерти.
10.30 «440 герц».
11.15 «Брэйн-ринг».
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Шерлок Холмс ва доктор Ватсон». Бадиий фильм. 2-серия.
13.25 «Кундузги поезд». Телевизион бадиий фильм.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Маугли». Беш серияли мультфильм. 3 ва 4-сериялар.
16.55 «Бугун бизда байрам». Болалар учун кўрсатув.
17.45 «Технодром».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради: «Кубань кундаликлари». 2-қисм.
18.50 «Буюк Давиднинг совути». Мультфильм премьераси.
19.00 «Эдемга қайтиш». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.50 «Миниатюра».
20.00 Руки премьераси. «Бўлмаган гап...». ТВ-тингирув.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 Эски Янги йил: дўстлар учрашуви.
23.25 Париж—Дакар автораллиси.
24.00 Янгиликлар.
00.35 Чак Норрис — кикбоксинг бўйича чемпион.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 Параллеллар. «Тонгги концерт».
9.10 «Асил ҳолича...».
10.05 «Альбуцид». Ахборот-аналитик шарҳи.
10.45 Тилла новда. «Умр ҳамон сирлими?».
11.15 «Бу Ивангородда содир бўлган эди».
11.45 Мульти-пульти.
11.55 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 118-серия.
12.45 Трансросэфир. «Космополис».
13.30 ТИНКО Савдо уйи.
13.35 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.55 Эълонлар.
14.00 Хонаки экран. «Уч бор севги ҳақида». Бадиий фильм.
15.30 «Бизнес: янги номлар».
15.45 Янгиликлар.
16.00 «Рост» студияси. «Қордаги камалак». 2-қисм.
16.30 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ».
17.15 Христианлар учун кўрсатув.
17.45 Парламент хабарномаси.

*

18.00—22.00

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.00 Хабарлар.
22.20 Эълонлар.
22.25 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
22.40 Спорт кўрсатуви.
22.45 Криминал хабарлар экрани.
22.55 Виктор Астафьев. «Тинчлик даври».
23.25 Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. Хотин-қизлар. Оригинал программа.

Пайшанба, 14. I

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Сополда акс этган дунё». Телефильм.
7.40 «Оқ бўрилар». Бадиий фильм.
9.20 Араб тили.
9.50 «Насиба». Фильм-концерт.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбек адабиёти. Абдулла Қаҳҳор — моҳир ҳикоянавис.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Фаррух ва Зумрад». «Ғаройиб саргузашт». Мультфильмлар.
18.35 Болалар учун. «Сиз буни биласизми!».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Эл эъзозлаган олим». Бегали Қосимов.
19.50 «Бобур лирикаси».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Истиқлол қалдирғочлари». 2-кўрсатув.
21.40 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
22.10 «Дельфин иидоси». Бадиий фильм.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Бумеранг». Экология кундалиги.
19.10 Болалар учун. «Табассум».
19.40 «Мусиқали дақиқалар».
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.10 «Бу оқшомда».
21.20 «Пульс». Хабарлар.
21.30 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 17.55, 20.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
10.10 «Лорд Артурнинг жинояти». Телевизион бадиий фильм.
11.40 «Тутунган ака». Телефильм премьераси (Саратов).
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Шерлок Холмс ва доктор Ватсоннинг саргузаштлари». Бадиий фильм. 1-серия.
13.35 «Мулоҳаза учун фурсат». Бадиий фильм.
14.40 «Довюрак кийикча». Мультфильм.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Маугли». Беш серияли мультфильм. 5-серия.
16.35 В.-А. Моцарт. Фортепиано ва оркестр учун концорт. Фа-мажор.
17.00 «Подшо туғилди». Мультфильм. (АҚШ).
17.30 «Маисабга миниш».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
19.00 «Эдемга қайтиш». Кўп се-

рияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.50 «Катта сайр».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 Олимпиадачиларнинг Янги йил базми. «Россия» Давлат марказий концерт
залидан олиб кўрсатилади.
22.40 «Олтин Остап». Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.00 Хабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Бизнес ва сиёсат».
9.50 «Шарман-шоу». 1-қисм.
10.30 Ишдан бўш пайтингизда «Диққат, суратга олаяпман».
10.45 «Шарман-шоу». 2-қисм.
12.00 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 119-серия.
12.50 «Кузирхоним».
13.35 ТИНКО Савдо уйи.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.00 Эълонлар.
14.05 «Гап-гаштакларни қўмсаб».
14.55 «Уста дастхати». Режиссёр А. Гончаров.
15.50 «Танаффус». В. Королев куйлайди.
16.00 Янгиликлар.
16.15 Дмитрий Покровскийнинг халқ куйлари ансамбли.
16.40 «Мана бу жой...». 1-қисм.
17.25 «М-трест».
17.40 «Мансаб алифбоси».
17.55 Эълонлар.
*
18.00—22.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.00 Хабарлар.
22.20 Эълонлар.
22.25 «Ватаним менинг».
23.20 Спорт кўрсатуви.
23.25 «Новий иллюзион». Театр-мусиқий авангард.
23.55 Эълонлар.
24.00 Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. Жуфт бўлиб учиш. Эркин программа. Эркаклар. Оригинал программа.

Жума, 15. I

● ЎзТВ I
7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Қўғирчоқ». Бадиий фильм.
9.35 Инглиз тили.
10.05 «Оқсоч Урал», «Эльбрус этакларида». Телефильмлар.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Зоология. Ўрта Осиё қушларининг хилма-хиллиги ва аҳамияти.
* * *
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Уйинқароқ болалар», «Эҳтиёт бўлинг, маймунлар». Мультфильмлар.
18.30 «Санъат ғунчалари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Талабалик йилларим».
28.00 Дутор ва танбур наволари.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Тижорат хабарлари.
21.00 «Санъат усталари». Ўзбекистон халқ артисти Омина Фаёзова.
22.10 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
22.40 «Учовлон йўлга чиқди». Бадиий фильм.
00.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
БИШКЕК КЎРСАТАДИ
18.05 «Маппет-шоу». Қўғирчоқ телефильм-концерт.
18.30 «Байкем, Эжем жана биз».
18.50 «Молдова шишаси». Телефильм.
19.00 Хабарлар.
19.20 «Халқ соғлиғи — бизнинг бойлигимиз». АҚШ ва Англия олимлари иштирокида давра суҳбати.
19.50 «Токмаклик трикотажчилар».
20.20 «Султон Ибраимов фондусу».
21.00 Хабарлар.
21.20 «Назар» (эълон, билдирувлар).
21.25 «Биогумус — тушумдуулукту артыруунун негизи».
21.40 «Аюб—тоонун абал».
21.55 «Эл эмгентен эскерет».
22.05 Спорт кўрсатуви.

● «ОРБИТА IV»
5.55, 11.55, 15.20, 18.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Зазеркалье». «Қорли эртак». Бадиий фильм.
10.45 Халқ куйлари.
11.05 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
12.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
12.20 «Шерлок Холмс ва доктор Ватсоннинг саргузаштлари». Бадиий фильм. 2-серия.
13.35 «Бир севги қиссаси». Бадиий фильм.
*
15.00 Янгиликлар.
15.25 «Бридж».
15.50 «Бизнес-класс».
16.05 «Ён дафтар».
16.10 «Зазеркалье». «Қорли эртак». Бадиий фильм.
17.35 Л. Николаева куйлайди.
17.45 «Иш».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради: «Кубань кундаликлари». 3-қисм.
18.45 «Инсон ва қонун».
19.15 «Австралия хроникалари». 2-кўрсатув.
19.45 «Мўъжизалар майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.20 «Детективлар клуби»да. «Телбалар жума кунлари ўлади». Бадиий фильм.
23.05 «Муз устида». Хореографик сюита.
«ВИД» таништиради
23.25 «Сиёсий бюро».
00.35 «Музобоз».
01.15 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
01.30 «Хит-конвейер». Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.
02.30 Париж—Дакар автораллиси.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.00 Хабарлар.
8.20 Эълонлар.
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Ватаним менинг».
9.50 «Қизлар ва болакайлар сизлар учун» (Голландия).
10.00 «Чангалзорларда».
10.30 «Ҳайвонот оламида».
11.30 «Жентльмен-шоу».
12.00 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 120-серия.
12.50 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
13.35 ТИНКО Савдо уйи.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.00 «Околесица» кабареси.
15.00 Мульти-пульти.
15.20 «Телебиржа».
15.50 Янгиликлар.
16.05 «Рост» студияси. «Эй, қорбоболар».
16.35 Парламент хабарномаси.
16.50 Жаноблар-ўртоқлар.
17.05 Жума кунлари Уолт Дисней. «Ғалати дарвиш». Бадиий фильм. 1-серия.
*
18.00—22.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.00 Хабарлар.
22.20 Эълонлар.
22.25 Вариацияли мавзу.
22.40 Эълонлар.
22.45 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
23.15 Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. Хотин-қизлар. Эркин программа.
24.00 «Сафсаталар».

Шанба, 16. I

● ЎзТВ I
7.00 «Ассалому алайкум».
*
8.00 «Тезюрар поезд». Бадиий фильм.
9.30 Алифбо сабоқлари.
10.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Рўзғор ташвишлари».
10.45 «Элга хизмат». Бухоро вилоятида аҳолига транспорт хизмати кўрсатиш ҳақида.
11.15 Болалар учун фильм. «Мария, Мирабелла Транзисторияда».
12.25 «Футбол-93». Мавсум арафасида.
12.55 «Эстрада калейдоскопи». (1 январдаги кўрсатув такрорланади).
Тижорат канали:
14.00 «Бағдод истиқболи».
14.20 «Бинокор».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Дадамнинг ўрнида бўлсам», «Уйин». Мультфильмлар.
18.30 «Томоша» болалар гуруҳининг чиқиши.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Менга етиб ол, шамол», «Чимёнда бир кун». Телефильмлар.
19.40 «Актёрлар ва роллар». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Ҳусан Амирқулов.
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Янги йилингиз қутлуғ бўлсин!». Байрам дастури. 1-қисм (31 декабрдаги кўрсатув такрорланади).
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
АШГАБАТ КЎРСАТАДИ
7.00—14.00
* * *
17.00—23.30

● «ОРБИТА IV»
6.55, 15.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
7.00 Эрталабки гимнастика.
7.10 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
7.55 Янгиликлар.
8.30 «Спорт-имконият».
9.00 «Марафон-15» — кичкинтойларга».
9.25 «НУЖ: эълон қилинмаган ташриф».
9.55 Мультфильм.
10.05 «Шанба кунги дастхат».
10.35 «Тиббиёт сиз учун».
11.15 «Нелли ва Президент». Телефильм премьераси. «Камбағалларнинг олтини» сериясидан. Спорт гимнастикаси бўйича олимпия чемпиони Н. Ким ҳақида.
11.45 «Соло».
12.15 «Бешафқат буйруқ». Телефильм премьераси. «Номнинг ўчсин уруш» туркумидан.
12.45 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси.
13.10 «Марафон-15».
14.00 «Диққат: Ёшларнинг X...», «Воронеж-92» телекўрсатувлар ва фильмлар фестивали.
15.00 Янгиликлар.
15.25 «Марказий экспресс».
15.55 «Дракулито—вампирча». Кўп серияли мультфильм премьераси.
16.15 «Ейск шаҳри». Ҳужжатли фильм.
16.30 «Ультра-си».
17.30 «Қизил квадрат».
18.10 «Ҳайвонот оламида».
18.50 «Рицарли уй». Телефильм премьераси.
19.50 «Коламбия пикчерс» таништиради: «Садоқат». Телевизион бадиий фильм премьераси. «Адолат кўчаси» сериалидан.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Юлдузларнинг яратувчиси». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия (АҚШ).
22.20 «Европа плюс».
23.20 Театр учрашувлари.
24.00 Янгиликлар.
00.35 «Парадиз-коктейль».

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.00 Хабарлар.
8.20 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
8.50 Ишдан бўш пайтингизда. «ТВ-ателье».
9.05 «03 кўрсатуви».
9.35 «Рост» студияси. «Кремлда Рождество зиёфати». 1-қисм.
10.05 «Бурда моден» тавсия этади...».
10.35 Фольклор. «Нагайбаки Парижда».
11.05 Кундузги сеанс. «Мио, болагинам Мио». Бадиий фильм.
*
12.40—14.45
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ
1. «Безнен мирас» (татар тилида).
2. «Бурч» кўрсатуви.
3. «Цирк! Цирк! Цирк!».
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
14.45 «Волхонкадаги А. С. Пушкин музейида декабрь оқшомлари».
15.35 «Тилла шпора».
16.05 «Бола тилидан...».
16.40 «Чегарасиз футбол».
17.35 Фольклор.
*
18.00—20.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.25 «Унинг навқиронлик сири». Бадиий фильм.
21.55 Эълонлар.
22.00 Хабарлар.
*
22.20—24.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
24.00 Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. Рақслар. Оригинал программа. Эркаклар. Эркин программа.
00.55 «Ассорти».
01.25 «А» программаси.
01.55 «Ад либитум».

Якшанба, 17. I

● ЎзТВ I
7.00 «Бутун умр давомида». Телефильм.
7.20 «Устоз ва шогирдлар». Ҳамроқул Одилов.
*
8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 «Курьер». Бадиий фильм.
9.50 «Боғчада спорт байрами».
10.10 «Ҳужжатли экран». Кинокўрсатув.
11.00 Самарқанд вилояти Оқдарё тумани «Тарона» ансамблининг концерти.
11.30 Усмирлар учун. «Уйла! Изла! Топ!».
12.30 «Деҳқон ва замин». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув.
13.30 «Марду майдон». Бизнес-шоу. Бухоро.
* * *
17.20 Москва. «Уларни халқ сайлаган». Президент И. Каримов.
18.00 Кўрсатувлар тартиби.
18.05 «Кичкинтой» студияси.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Чимён». Манзарали фильм.
19.30 «Билиб қўйган яхши».
19.45 «Аския». Телефильм.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Янги йилингиз қутлуғ бўлсин!». Байрам дастури. 2-қисм (1 январдаги кўрсатув такрорланади).
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II
БИШКЕК КЎРСАТАДИ
9.05—12.00 Программада: «Хуш хабарлар»; «Баластан»; «Тығыз пайт»; Болалар телетеатри. Т. Мааданбеков. «Она жүрөгү»; мультфильм.
* * *
18.05 «Маппет-шоу». Қўғирчоқ телефильм-концерт.
18.30 Телетомошабинлар талабларига биноан концерт (рус тилида).
19.00 Хабарлар.
19.20 «Сайрасин булбул богунтда».
20.45 «Канизак Изаура». Кўп серияли бадиий телефильм. 13-серия (рус тилида).
21.55 А. Токтомушевнинг ижодий портрети.

● «ОРБИТА IV»
6.20, 8.30, 15.15, 19.00, 00.15— Кўрсатувлар тартиби.
6.25 «Руҳий чиниқтириш».
7.25 Эрталабки гимнастика.
7.40 «Спортлото» тиражи.
7.55 Янгиликлар.
8.35 Валерий Калистратов. «Ўзгариш». Эркаклар хори, дискант ва умумий овоз учун концерт.
9.00 «Марказ».
9.30 «Эрта саҳарлаб». «Денвер — динозаврларнинг энг охиргиси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
10.00 «Ҳозирча ҳаммаси жойида». Дам олиш кўрсатуви.
10.30 «Тонг юлдузи».
11.20 Киноҳақиқатми! «Балтика депутати». Бадиий фильм («Ленфильм», 1936 й., «Мосфильм»да 1971 йилда қайта тикланган).
«КТВ-1» ва «Франс» интернасиональ» канали таништиради
13.35 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
13.45 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.
*
14.35 «Эрмитаж». Кўп серияли телефильм премьераси. 3-фильм.
15.00 Янгиликлар.
15.15 «Уларни халқ сайлаган». Президент И. Каримов.
16.00 «Саёҳатчилар клуби».
16.50 «Панорама».
17.30 А. Хачатурян М. Лермонтовнинг «Маскарад» драмасига ёзган мусиқадан сюита.
17.50 Мультфильмлар премьераси: «Каспер ва унинг дўстлари» (Англия), «Ҳақиқий ажина овловчилар» (АҚШ).
18.45 Янгиликлар.
19.05 «Театр + ТВ». Меценатларнинг ҳазиллари.
19.55 «Ҳунарли хор бўлмайди».
20.00 Якшанба кинопрограммаси. «Икс» кўрсатуви.
20.30 «Хеппи-энд». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Франция).
21.45 Москва кинохит-паради.
21.55 Эълонлар.
*
22.00 «Якунлар».
22.45 «Орзулар вокзали». Юрий Башмет.
23.45 Ҳужжатли фильм.
24.00 Янгиликлар.
00.20 Париж—Дакар автораллиси.

● «ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.00 Хабарлар.
8.20 Миллий баскетбол уюшмасининг баскетбол шарҳи.
8.50 «Қизлар ва болакайлар, сизлар учун» (Голландия).
9.00 «Сиз яратган боғ».
9.30 «Рост» студияси. «Кремлда Рождество зиёфати». 2-қисм.
10.00 «Қироллликдаги саргузашт». Қўғирчоқ мультфильм.
10.30 «Ҳали англанмаган коинот».
11.00 «Ати-бати...».
11.30 «Телекроссворд». «Муз-биржа»
12.00 «Ҳужжатли панорама».
13.25 «Дораэмон». Мультфильм премьераси. 18-серия.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.00 Миллий баскетбол уюшмасининг энг яхши ўйинлари.
15.00 Юристлар телетанлови.
*
15.55—18.00
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ «ДЎСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ
1. «Дўстлик тароналари».
2. Ўзбекистон маданияти чет элларда. «Суратларини бугун ким сотиб олаяпти?».
3. «Сайёҳ» («Туризм»).
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.00 Хабарлар.
18.20 Эълонлар.
18.25 «Ҳар бир кун байрам».
18.35 Уолт Диснейнинг сеҳрли олами. «Винни Пух», «Қора плащ».
*
19.25—24.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

«Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз» ҳафтаномасининг 8 январь сонидан олинди.

● АЙТИШЛАРИЧА, қор қиш фаслининг кўрки ва зийнати сифатида кўп ҳосиятга эга. У уйқу аллалаган табиатни ёмон кўзлардан асрар ва унинг гўзаллигига бетакрор сайқал берар эмиш. Дарҳақиқат, бу улуғ неъмат ўз чиройи билан кишиларни ҳам мафтун этади. Шу боис қиш келдн, дегунча қор ёғишини интизорлик билан кутамиз. Мафтункор чиройидан тўйиб-тўйиб баҳра олгимиз келади... Ана, биз кутган қор ўз пар тўшагини ёйди.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат-лавҳа.

СЎЗ ТАГИДА СЎЗ БОР

● «ЭТНОГРАФИЯ» юнонча сўз бўлиб, «этнос» — халқ, «графо» — ёзиш маъноларини англатиб, халқларни таърнфловчи, турмуш тарзи ва маданиятини ўрганувчи фан демакдир. Этнографик билимлар жуда қадим замонлардан маълум. Лекин у фан сифатида XIX асрнинг ўрталаридагина шаклланган.

● ИСПАН математиги Роберт Честерский ал-Хоразмийнинг машҳур «Ал-жабр вал-муқобала» асарини 1145 йилда арабчадан лотин тилига таржима қилди. Бунда «ал-жабр» сўзи «алгебра» деб, ал-Хоразмий сўзи эса «алгоритм» деб таржима қилинди. Бу атамаларнинг биринчиси ҳозирги замон математика фани номига, иккинчиси эса ҳисоблаш математикасининг асосий иборасига айланди.

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДАН — ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИГА

САМАРҚАНДИЙНИНГ БИРИНЧИ АСАРИ

Бундан 538 йил бурун 19 жумадиссонийнинг 875 ҳижрий-қамарий йилида Абдулқосим Самарқандийнинг «Ҳошия-е мутааввал», яъни тўлиқ шарҳлар китоби «Амир Алишер Навоий» номи остида ёзиб тугатилган. Бу китоб Самарқандийнинг биринчн асари бўлиб, бир неча марта нашр қилингандир. Қўлёзмасининг бир нусхаси Теҳрондаги бир мадрасанинг кутубхонасида сақланмоқда.

Абдулқосим Абу Бакр Лайс Самарқандийнинг вафоти ҳақида у қадар маълумотга эга эмасмиз, аммо унинг китоб ва рисолаларга кўплаб шарҳ ёзганлиги шак-шубҳасиздир ва «Хижрий IX аср» деб номланувчн уламолардан ҳисобланган.

(«Эрон Ислом Республикасининг овози»).

МАЙМУНЛАР ҲАМ ОЧ

Ўтган йили Жанубий Африка мамлакатларини кейинги 50 йил ичида энг кучли бўлган қурғоқчилик қийин аҳволга солди. Оғир иқлим шароитлари кўп ҳайвонларнинг юриш-туриши ўзгаришига ҳам олиб келди. Чунончи, ҳар доим мевалар, дарахтларнинг илдизлари билан таомланиб келган беозор маймунлар кутилмаганда... қонхўр ҳайвонларга айландилар. Улар кейинги пайтда тўп-тўп бўлиб қишлоқ хўжалик фермалари худудига бостириб кириб, товуқлар, чўчқалар, эчкиларни ўлдира бошладилар ҳамда уларнинг гўштини ея бошладилар. Маймунлар жуда ҳужумкор бўлиб қолишди, ҳатто одамларга ҳам тажовуз қила бошлашди. (ИТАР—ТАСС).

КАСАЛЛИКНИ АНИҚЛАШНИНГ ЯНГИ УСУЛИ

Америка олимлари аёлларда кўкрак ракини барвақт аниқлашнинг янги усулини ишлаб чиқдилар. Бу усул касаллик аниқланган беморнинг соғайиб кетиши имкониятларини аниқлаб беришга ёрдам қилиши мумкин.

Рак шишида майда қон томирлари — капиллярлар текшириб кўрилади. 148 бемор аёлда ўтказилган 500 та тадқиқот шундан далолат бермоқдаки, қон томирлари зид жойлашганлиги аниқланган ҳолларда соғайиш имкониятлари энг кам бўлади.

(«Америка овози»).

ЗАҲАРЛИ ҚУШ

Чикаго университети олимлари Ирнан ороллари чангалзорларида ноёб қушни топдилар. Бу қуш тўқ жигарранг-қора кўринишдалиги ва сайроқилигига қарамай чиройли парранда ишқибозлари коллекциясидан жой олмаса керак. Гап шундаки, тропик чангалзорларда яшовчи бу гўзал қуш ўзидан заҳар чиқариш қобилиятига эга, бу заҳарнинг кучи илонникидан асло қолишмайди. Лаборатория тадқиқотлари шуни кўрсатдики, хавф туғилган пайтда ана шу қуш терисида пайдо бўладиган суюқлик унга ҳужум қилганларни фалаж қилиб қўйиши ёки ҳатто ўлдириши мумкин. Америка олимлари, бу шу вақтгача аниқланган заҳарли қушларнинг биринчиси деб тасдиқламоқдалар.

(«САДО» халқаро экспресс ахборотидан).

РЕСПУБЛИКА ДАВЛАТ БОЖХОНА ҚЎМИТАСИ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

ОЛҒИРЛАР ҚЎЛГА ТУШДИ

БАРЧА турдаги маҳсулотларнинг тақчиллиги сезилиб турган ва республикамизда шу боисдан ички бозорни ҳимоя қилиш чора-тадбирлари кўрилаётган бир пайтда баъзи бир нопок кимсалар мўмай пул орттириш пайига тушиб қолишган кўринади.

Божхона қўмитаси ходимлари катта йўлда қушдек учиб келаётган давлат белгилари 22-46 ТНН, 93-34 ТНВ «МАЗ 54-29» маркали юк машиналарини тўхтатишди. Синчковлик билан текширув ўтказилганда айни кунларда шаҳар дўконларидан топилмайдиган, бозори чаққон, хорижда ишлаб чиқарилган атир-упа буюмлари борлиги аниқланди. Хўш, бу машиналарнинг қайси корхонага тегишли эканлигини билмоқчимисиз? Уларку «Интехника» ва «Осиё» кичик корхоналарига қарашли-я, бироқ буюмлар эса пойтахтдаги «Макс» кичик корхонасига тегишли экан. «Ишбилармонлар» бу молларни ноқонуний йўл билан «Лола» фирмасидан ундиришиб, Томскка жўнатишган...

Божхона ходимларининг зийраклиги туфайли 2 миллион 400 минг сўмлик мол ушлаб қолинди.

Олмалиқда давлат белгиси 61-54 ДЖМ, «Татра-815» маркали юк машинаси тўхтатилганда ҳайдовчи С. Алёшиннинг тили калимага келмай қолди. У бекорга безовта бўлмаган экан. Қозоғистон Республикаси Жанатас шаҳар «Қоратов» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли ушбу машинада рухсатномасиз олиб кетилаётган 2 миллион 441 сўмлик бульдозер эҳтиёт қисмлари топилди. Айни пайтда бундай эҳтиёт қисмларга талаб катта эканлиги ҳаммага маълум. Бироқ республикамизда баъзи бир кишиларнинг «хотамтойлиги»га ҳайрон қоласан...

Мирза АБДУЛЛАЕВ, Республика Давлат божхона қўмитаси матбуот маркази ходими.

Муҳаррир ўринбосари С. Ғ. МУСАЕВ.

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

● ҚИБРАЙ районининг Арғин қишлоғидаги А. Матқобулов номли 9-мактабда 80 ўринли янги ошхона ўқувчилар ихтиёрига топширилди. Бу хабарнинг эътиборга лойиқ томони шундаки, ошхона қурилишига кўплаб ота-оналар ўз ҳиссаларини қўшдилар.

Т. ҚОДИРОВ.

● ЗАНГИОТА районининг Белтепа қишлоғидаги Чимир ота масжиди қошида мадраса очилди. Унда таълим олаётган турли касб ва ёшдаги кишиларга араб алифбоси, Қуръони Карим суралари, Ҳадис ва фиқҳ илмлари ҳамда ислом тарихини Ҳасанбой Абдуназаров, Тўлаган Тешабоев, Мўминжон Сайдалиевлар ўқитмоқдалар.

Абдуфаттоҳ ҳожи НАБИХЎЖА ўғли.

● ЭЪЛОН ●

САМАРА шаҳри марказидаги 1 хонали (майдони 18 м², 5 қаватли уйнинг 2-қаватида, телефон, балкони бор) квартирани;

САМАРА вилояти, Сизрань шаҳридаги 3 хонали, майдони 52 м², 4 қаватли уйнинг 3-қаватида, телефони, иккита балкони бор) квартирани

эркин алмашадиган валютага

СОТАМАН

Тел.: Самара шаҳрида — 39-94-67, Сизрань шаҳрида — 4-24-12, 4-27-98.

Янгийўл райони ҳокимлиги район ҳокими А. Юсуповга онаси

Норбуви ҚОБИЛОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент ҳақиқати

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

● Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаа концернининг босмахонаси. 700000, Тошкент ГСП, Ленинград кўчаси, 32.
Газета офсет усулида А—3 форматида босилади. ●

Буюртма — Г-284. Индекс: 64672. Тиражи 31650. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 18.15 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12